

Raadsvoorstel

385/1

Rapport rekenkamer 'Sturing en beheersing apparaatskosten'

Bijlagen/nummer 2010/385
Dienst/afdeling/sector Rekenkamer Tilburg

Aan de raad,

Aanleiding De Rekenkamer Tilburg heeft in haar onderzoeksprogramma 2009/2010 aangekondigd onderzoek te doen naar de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de rolverdeling tussen raad en college inzake de sturing en beheersing van apparaatskosten.

**Relatie met eerdere
besluiten** --
Uitwerking voorstel

De Rekenkamer Tilburg heeft onderzoek gedaan naar:

1. De wijze waarop invulling wordt gegeven aan de rolverdeling tussen raad en college inzake de sturing en beheersing van apparaatskosten.
2. De feitelijke omvang en ontwikkeling van de aan de programma's toegerekende apparaatskosten.

Met betrekking tot de rolverdeling tussen raad en college inzake de sturing en beheersing van de apparaatskosten trekt de rekenkamer de volgende conclusies:

- De raad speelt geen rol van betekenis bij de sturing en beheersing van apparaatskosten.
- De rolverdeling tussen raad en college op het punt van de apparaatskosten is niet helder uitgekristalliseerd.
- Het ontbeert de raad aan adequate informatie over de bedrijfsvoering.
- Het overzicht van apparaatskosten per programma vormt geen onderdeel van de reguliere (management)informatievoorziening.

Op verzoek van de rekenkamer heeft de concernstaf een overzicht opgesteld van aan de programma's toegerekende apparaatskosten en fte over de jaren 2008 t/m 2010. Uit het overzicht blijkt dat de apparaatskosten een substantieel deel van de begroting beslaan. Voor 2010 bedroegen de begrote apparaatkosten 169,3 miljoen euro. In termen van doelmatigheid en doeltreffendheid kunnen geen conclusies worden verbonden aan het gepresenteerde overzicht. Dit zou nader (uitgebreid) onderzoek vergen (bijvoorbeeld aan de hand van benchmarkonderzoek). Het gepresenteerde overzicht roept voor de rekenkamer een aantal vragen en/of onduidelijkheden op. Volgens de Rekenkamer Tilburg toont deze inventarisatie aan dat de raad geen adequate managementinformatie over apparaatskosten voor handen heeft om op programmaniveau op de apparaatskosten te kunnen sturen en controleren.

Samenvatting voorstel Het onderzoek toont aan dat de raad geen inzicht heeft in de apparaatskosten en dat door de raad niet gestuurd wordt op de post apparaatskosten. De rekenkamer vindt een meer sturende rol van de raad ten aanzien van de apparaatskosten gewenst. De rekenkamer komt tot de volgende aanbevelingen:

1) Pas de financiële beheersverordening aan.

De rekenkamer bepleit een aanpassing van de financiële beheersverordening met daarin een verankering van de sturings- en informatiebehoefte vanuit de raad ten aanzien van de apparaatskosten. Om deze sturings- en informatiebehoefte van de raad in kaart te brengen, kan de raad in overneming nemen om het college te verzoeken deze inventarisatie te betrekken bij het door haar aangekondigde traject 'herontwerp P&C'.

2) Leg inhoudelijke kaders voor de bedrijfsvoering vast in een meerjarige kadernota bedrijfsvoering.

De rekenkamer is een voorstander van een meer kaderstellende rol van de raad ten aanzien van de (strategische) bedrijfsvoeringsvraagstukken. Ter versterking van deze rol pleit de rekenkamer voor een meerjarige kadernota bedrijfsvoering. De rekenkamer geeft in overweging om de auditcommissie een nader voorstel uit te laten werken omtrent de kaderstellende rol met betrekking tot de bedrijfsvoering (als onderdeel van het gestarte traject om te komen met voorstellen ter versterking van de kaderstellende rol van de raad).

Reactie college Op 3 november 2010 heeft het college in het kader van de bestuurlijke hoor- en wederhoor een reactie gegeven op het ontwerprapport 'sturing en beheersing apparaatskosten'. De complete reactie van het college is als deel 3 opgenomen in het eindrapport. De rekenkamer merkt ten aanzien van de collegereactie het volgende op:

Het college van B&W markeert in de reactie nadrukkelijk zijn positie: 'De wijze waarop doelen bereikt moeten worden is een bevoegdheid van het college waarover geen integrale informatie in de begroting wordt opgenomen'. Het college merkt op dat dit conform de doelstelling van het dualisme is. Het college vraagt zich verder af of het sturen op apparaatskosten in detail door de raad gewenst is. De rekenkamer is van opvatting dat de invoering van het dualisme niet betekent dat de raad geen (detail)informatie zou mogen vragen over de bedrijfsvoering van de gemeente. De rekenkamer is een voorstander van een (verplichte) paragraaf bedrijfsvoering dat op het juiste aggregatieniveau een beeld geeft van de ontwikkeling van de apparaatskosten per programma. De raad moet zich immers een goed oordeel kunnen vormen over de doelmatigheid van het door het college gevoerde beheer ('Wat is er bereikt en tegen welke kosten?'). Eventuele benchmarkgegevens kunnen behulpzaam zijn bij het opmaken van dit oordeel. Ook is de rekenkamer van opvatting dat de paragraaf bedrijfsvoering in de programmabegroting (bij het ontbreken van een integraal kader voor de bedrijfsvoering) meer een kaderstellende functie ten aanzien van strategische bedrijfsvoeringsvraagstukken dient te krijgen. Het gaat hierbij om vraagstukken die direct samen met de realisatie van de programmadoelstellingen (bijv. zelf doen versus uitbesteding). Een eventuele meerjarige kadernota bedrijfsvoering zou de informatievoorziening in de paragraaf bedrijfsvoering kunnen beperken.

'Het college van B&W stelt dat het werken met een gemiddelde omvang van apparaatskosten per programma geen optie is en kan leiden tot foutieve conclusies'.

De rekenkamer wil ten aanzien van deze opmerking van het college opmerken dat de rekenkamer in haar rapport niet pleit voor een gemiddelde omvang van apparaatskosten per programma. De rekenkamer pleit voor een kwalitatieve informatievoorziening. Dit betekent niet per definitie meer of gedetailleerdere informatie over de apparaatskosten, maar informatie van een kwalitatief goed niveau (op het juiste aggregatieniveau en voldaan aan de informatiebehoefte van

de raad).

Met betrekking tot de ontwikkeling van de apparaatskosten merkt het college op dat door het herinrichten van programma's alsmede het oppakken danwel afstoten van activiteiten, het vergelijken van cijfers op programmaniveau moeilijk is. De rekenkamer kan dit alleen maar onderstrepen en wil met haar onderzoek aantonen dat de informatiehuishouding van de gemeente op dit moment niet voldoende adequaat is ingericht om kwalitatieve informatie op programmaniveau ten behoeve van de raad, te genereren. De raad kan op basis van deze informatie zich geen goed oordeel vormen over de doelmatigheid van het door het college gevoerde beheer (wat is er bereikt en tegen welke kosten?).

De rekenkamer is verheugd met het feit dat het college de wens tot meer inzichtelijkheid van apparaatskosten op programmaniveau onderschrijft. Ook is de rekenkamer verheugd met de positieve houding van het college ten aanzien van een kadernota bedrijfsvoering.

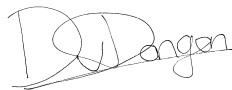
Datumvoorstel Wij stellen voor dit voorstel aan de orde te stellen in de vergadering van de raadscommissie Modern Bestuur op 6/13 december 2010 en de raadsvergadering van 20 december 2010.

Eindvoorstel Als daartoe aanleiding is, kan de Rekenkamer Tilburg het eindvoorstel naar aanleiding van de commissiebehandeling aanpassen.

Verwijzing naar bijlagen Rapport 'Sturing en beheersing apparaatskosten' (inclusief de reactie van het college op het (ontwerp)rapport d.d. 2 november 2010).

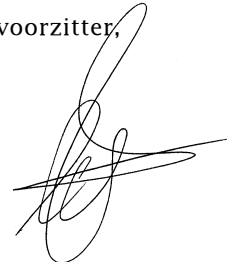
Verwijzing naar ontwerpbesluit(en) Een ontwerpbesluit is bijgevoegd.
Tilburg, november 2010

de secretaris,

D.M.H. van Dongen

de voorzitter,

N.W. Gouw

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Tilburg;

- gezien het voorstel van de Rekenkamer Tilburg naar aanleiding van het rapport 'Sturing en beheersing apparaatskosten';

Besluit:

De aanbevelingen van de Rekenkamer Tilburg uit het rapport 'Sturing en beheersing apparaatskosten' over te nemen:

1. Het college de opdracht te geven om binnen het proces 'herontwerp P&C' (deelproject 2 behoefteverkenning) de exacte sturings- en informatiebehoefte van de raad ten aanzien van de apparaatskosten in kaart te brengen en deze behoefte vervolgens door te vertalen in een voorstel aan de raad tot actualisering van de Financiële beheersverordening gemeente Tilburg 2007.
2. Het college de opdracht te geven (in het kader van het proces herontwerp P&C) een meerjarige kadernota bedrijfsvoering uit te werken en deze aan de raad ter vaststelling voor te leggen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

de griffier,

de voorzitter,